

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบเป็นแนวทางในการศึกษาตามลำดับดังต่อไปนี้

2.1 การท่องเที่ยวและองค์ประกอบของการท่องเที่ยว

2.2 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานภาครัฐในการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.4 บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยหน่วยงานท้องถิ่น

2.6 หลักเกณฑ์การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการท่องเที่ยวโดยชุมชน ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา อิงจากหลักเกณฑ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยว (Global Sustainable Tourism Criteria : GSTC)

2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การท่องเที่ยวและองค์ประกอบของการท่องเที่ยว

ปัจจุบันการท่องเที่ยวได้เป็นกิจกรรมที่ช่วยผ่อนคลายให้กับผู้ที่ใช้ชีวิตในสังคมอุตสาหกรรมอย่างมาก และเป็นแหล่งสร้างงาน สร้างรายได้เข้าประเทศจนกลายเป็นกิจกรรมที่มักจะถูกนำมาใช้เพื่อดึงดูดผู้คนให้เข้ามาจับจ่ายใช้สอยผ่านการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ วรรณภา วงษ์วานิช (2546) ได้อธิบายถึงการท่องเที่ยวว่า เป็นการที่คนเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ และตลอดระยะเวลาการเดินทางได้มีกิจกรรมต่างๆเกิดขึ้น เช่น การไปเที่ยวชมสถานที่ที่สวยงาม หรือทัศนียภาพน่าสนใจ หรือเดินซื้อสินค้าต่างๆ เป็นต้น โดยการไปท่องเที่ยวจะขึ้นอยู่กับการเดินทาง จำนวนสมาชิก หรือค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เป็นต้น สุริชญา มณีเนตร (2552) กล่าวว่า การท่องเที่ยวหมายถึง การเดินทางของมนุษย์จากสถานที่ใดที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง หรือการเดินทางจากถิ่นพำนักที่อาศัย ไปยังสถานที่อื่น เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจไป และเป็นการเดินทางด้วยเหตุผลการท่องเที่ยว มิใช่เพื่อ

ประกอบอาชีพ หรือหารายได้ เช่น การเดินทางเพื่อพักผ่อน การเดินทางเพื่อชมการแข่งขันกีฬา การเดินทางเพื่อการศึกษา การเดินทางเพื่อการประชุมสัมมนา การเดินทางเพื่อเยี่ยมญาติพี่น้องหรือเพื่อน การเดินทางเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เป็นต้น

ทั้งนี้เจ็ดชาย ช่วยบำรุง (2552) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. ที่พัก (Accommodation) หมายถึง สถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้คนเดินทางหรือ นักท่องเที่ยวได้เข้าพัก พร้อมบริการอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งปัจจุบันธุรกิจที่พักได้พัฒนาเรื่อยมา โดยมีรูปแบบการจัดบริการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าอย่างสูงสุด มีการบริหารงานในระบบเครือข่ายทั้งในรูปแบบของเครือข่ายท้องถิ่นและเครือข่ายระหว่างประเทศมากขึ้น ทั้งนี้การพัฒนาธุรกิจที่พักรูปแบบต่าง ๆ ยังเป็นแรงผลักดันให้มีการแข่งขันกันสูงขึ้น ทั้งในระบบมาตรฐานการบริการที่สูงขึ้น และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่การกับบริหารจัดการที่เอื้อประโยชน์ต่อ นักท่องเที่ยว ระบบเศรษฐกิจของประเทศชาติ และมีความยั่งยืนของการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น
2. การคมนาคม (Accessibility) เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ เนื่องจากมีบทบาทในการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งการคมนาคมในปัจจุบันได้ถูกพัฒนาให้สามารถตอบสนองการเดินทางท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบ เช่น ธุรกิจการบิน การเดินเรือ และการคมนาคมขนส่งทางรถยนต์ รถโดยสาร รถไฟ รถไฟฟ้า เป็นต้น
3. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) หมายถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดให้ นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวได้ เช่น สิ่งดึงดูดใจประเภทแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ทะเล ภูเขา น้ำตก เกาะ แม่น้ำ หาดทราย ฯลฯ สิ่งดึงดูดใจประเภทวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง งานแห่เทียนพรรษา เป็นต้น ซึ่งสิ่งดึงดูดใจนี้หมายรวมถึง สิ่งที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงหรือมีความโดดเด่นและเป็นที่น่าสนใจกว่าแหล่งอื่น ๆ เช่น ทะเล หอมอก ทะเลแหวก บ่อน้ำพุร้อน เป็นต้น
4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) หมายถึง สิ่งที่จัดขึ้นเพื่อให้เอื้อประโยชน์ และอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ แผนที่ อินเทอร์เน็ต ศูนย์ ให้บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว เป็นต้น
5. กิจกรรมต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว (Activity) หมายถึง ผลลัพธ์ทางการท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการไปเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น โดยรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ จะแตกต่างกัน ตามประเภทของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น การเดินป่า การนั่งช้าง การดูนก ฯลฯ กิจกรรมการท่องเที่ยวทางทะเล เช่น การดำน้ำ การตกปลา เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวประกอบด้วยหลายองค์ประกอบ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบนั้นต่างสนับสนุนให้การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างราบรื่น

2.2 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จากในอดีตที่มีการท่องเที่ยวในลักษณะเป็นกลุ่มใหญ่ เน้นเที่ยวไปในสถานที่ๆคนนิยม เกิดปัญหานักท่องเที่ยวหนาแน่น และการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง เกิดผลกระทบทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม จึงเริ่มมีกระแสของการรณรงค์ให้อนุรักษ์ทรัพยากร และจัดการการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายธรรมชาติขึ้นเพื่อให้เกิดความยั่งยืน องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : WTO) (2013) ให้ความหมายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไว้ว่าเป็นการท่องเที่ยวซึ่งเต็มเปี่ยมด้วยความรับผิดชอบต่อการเกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม รวมถึงความจำเป็นทางสิ่งแวดล้อมและชุมชนเจ้าของบ้านด้วย

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไว้ว่า การท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยมเพื่อสามารถดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย ธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุงคุณภาพให้มีผลกำไรอย่างเป็นธรรม ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเหมาะสม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมเยือนสม่ำเสมออย่างเพียงพอ แต่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด หรือไม่มีเลยอย่างยั่งยืนยาว

โดยผลจากการประชุมสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4 ฝ่าวิกฤตด้วยธุรกิจคุณธรรม : การสร้างธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจอย่างยั่งยืน ประเด็นที่ 7 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (2552) ได้กล่าวว่า แนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนหมายถึงการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชน รวมถึงความมีจรรยาบรรณของภาคธุรกิจการท่องเที่ยว และการส่งเสริมให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการรักษาสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนของตนเอง

ศูนย์เพื่อการวางแผนการท่องเที่ยวและการแก้ไขปัญหาความยากจนแห่งเอเชีย (2549) กล่าวว่า การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีนัยยะหมายถึง แนวทางการพัฒนาที่มุ่งให้เกิดความสมดุลระหว่างวัตถุประสงค์ด้านสังคม เศรษฐกิจ และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

แนวทางที่จำเป็นในการส่งเสริมวิสัยทัศน์เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน รวมถึงอนาคตที่ยั่งยืนของการท่องเที่ยว ได้แก่

- การใช้ทรัพยากรอย่างระมัดระวังภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับของโลก

- การถ่ายอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจจากส่วนกลางลงไปยังท้องถิ่นและไปสู่ผู้มีส่วนได้-เสีย ประโยชน์ในท้องถิ่นนั้นๆ อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น
- บรรเทาปัญหาความยากจนและความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ ตลอดจนการให้ความเคารพในสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์
- ยกระดับคุณภาพชีวิตโดยการปรับปรุงการให้บริการด้านสุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย โภชนาการ การศึกษา และการฝึกทักษะทางอาชีพเพื่อสร้างรายได้
- อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบการสนับสนุนการดำรงอยู่ของสิ่งมีชีวิตทางธรรมชาติ
- อนุรักษ์ภูมิปัญญาของท้องถิ่น และวิถีชีวิต ตลอดจนเคารพในจิตวิญญาณและขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมของประชาชนที่มีความแตกต่างกัน

ในการปฏิบัติตามแนวทางที่จำเป็นดังกล่าว ทั้งภาครัฐและองค์กรอื่นๆในสังคมจะต้องพยายามผลักดันการรักษาความสมดุลระหว่างกลุ่มต่างๆที่มีความต้องการและมีค่านิยมที่แตกต่างกัน การพัฒนาอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องประกอบด้วยปัจจัยพื้นฐานและวัตถุประสงค์สามประการนี้

- ด้านเศรษฐกิจ : การผลิตสินค้าและบริการ (เกณฑ์การบรรลุความสำเร็จอยู่ที่ความมีประสิทธิภาพ)
- ด้านสิ่งแวดล้อม : การอนุรักษ์และบริหารทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจัง (เกณฑ์)การบรรลุความสำเร็จอยู่ที่ การรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และทำนุบำรุงสภาพความสมบูรณ์ของระบบนิเวศนี้ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน
- ด้านสังคม : การรักษาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต (ความเสมอภาคคือเกณฑ์การพิจารณาของการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว) รวมทั้งความเสมอภาคในการกระจายความมั่งคั่งทั้งภายในรุ่นคนและระหว่างคนต่างรุ่น

หลักการของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนประกอบไปด้วย (World Tourism Organization, 2013, อ้างถึงใน บุญยस्थ्य อเนกสุข 2558))

1. เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีความสมบูรณ์ในฐานะองค์ประกอบหลักของการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยยังคงกระบวนการรักษาระบบนิเวศตลอดจนการสนับสนุนให้มีการอนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ
2. ให้ความเคารพต่อสังคมและวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนเจ้าของบ้าน มีการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมทั้งที่เป็นสิ่งปลูกสร้างและชีวิตวัฒนธรรมรวมถึงรักษาคุณค่าของประเพณีที่สืบทอดกันมาอันจะนำไปสู่ความเข้าใจและความอดกลั้นต่อวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
3. สร้างความเชื่อมั่นว่าการดำเนินการทางเศรษฐกิจในระยะยาวจะก่อให้เกิดการกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมแก่ทุกภาคส่วนอย่างยุติธรรม เกิดการจ้างงานที่มีความมั่นคง รวมถึงสร้างโอกาสในการหารายได้และคนในชุมชนเจ้าของบ้านได้รับการบริการที่ดี ตลอดจนบรรเทาความยากจนในสังคมได้

2.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานภาครัฐในการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้นไม่อาจสำเร็จได้ด้วยใครคนใดคนหนึ่ง แต่ต้องร่วมมือกันในหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และที่สำคัญที่สุดคือชุมชนเจ้าของพื้นที่ท่องเที่ยวจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่แรกในการวางแผนบริหารจัดการพื้นที่ของตน องค์การการท่องเที่ยวโลก(2013, อ้างถึงใน บุญยस्थ्य อเนกสุข 2558)ได้กล่าวว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ยังต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน โดยบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่

1. องค์กรระดับนานาชาติ มีบทบาทในการสนับสนุนด้านงบประมาณการดำเนินโครงการและการให้ความรู้เชิงเทคนิคในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อให้เกิดการบูรณาการเข้ากับนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของแต่ละประเทศ
2. รัฐบาลกลาง มีบทบาทในการกำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การออกกฎระเบียบเพื่อดูแลรักษาและคุ้มครองทรัพยากรการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน การวางแผนพัฒนาสาธารณสุขและการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน และการสื่อสาร วางระบบสารสนเทศและดำเนินการด้านการตลาดอย่างยั่งยืน
3. หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทด้านการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในท้องถิ่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบดูแลรักษาและคุ้มครองทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ได้กำหนดไว้ การดำเนินการจัดการและพัฒนาสาธารณสุขในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความ

ยั่งยืน และสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้เสียในการท่องเที่ยวร่วมมือกันให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในท้องถิ่น

4. ภาคธุรกิจเอกชน มีบทบาทด้านการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน การเชื่อมโยงตลาดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทั้งภายในและระหว่างประเทศ การลงทุน ยกระดับ และพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการจ้างงานและสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น
5. บุคลากรการท่องเที่ยว มีบทบาทด้านการรักษามลประโยชน์ของลูกจ้างหรือแรงงานทางการท่องเที่ยว การวางแผนและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการท่องเที่ยว และให้บริการอย่างมีคุณภาพอันจะนำไปสู่รายรับที่เพิ่มขึ้น
6. องค์กรพัฒนาเอกชน มีบทบาทด้านการรักษามลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียจากการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การประสานงานผู้มีส่วนได้เสียในการท่องเที่ยวให้ร่วมมือกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถและความชำนาญในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในทุกภาคส่วน
7. ภาควิชาการ มีบทบาทด้านการรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีประสิทธิภาพ และการฝึกอบรมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรทางการท่องเที่ยวความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
8. ชุมชนท้องถิ่น มีบทบาทด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น การรักษามลประโยชน์ของชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะรายได้และผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่น การแบ่งสรรรายได้และผลประโยชน์ซึ่งได้รับการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรมในชุมชน และการสร้างความคุ้นเคยกับนักท่องเที่ยวอันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนร่วมกัน
9. นักท่องเที่ยว มีบทบาทด้านการมีความรับผิดชอบต่อทุกกิจกรรมที่ปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่น และให้ข้อเสนอแนะหรือข้อมูลปัญหาความยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง

ศูนย์เพื่อการวางแผนการท่องเที่ยวและการแก้ไขปัญหาความยากจนแห่งเอเชีย (2549) กล่าวว่า การบรรลุความสำเร็จในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้น ทั้งภาครัฐและเอกชน จำเป็นต้องร่วมมือกันในการทำงานในลักษณะภาคีหุ้นส่วน โดยร่วมมือกันก้าวไปสู่สังคมที่ยั่งยืน การตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

นั้น รัฐบาลจำเป็นต้องทำงานในกรอบที่กว้างขวางขึ้นกว่าในอดีต การตัดสินใจดังกล่าวจะต้องพิจารณาปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

- การมองระยะยาว : การคาดการณ์ล่วงหน้า และกำหนดมาตรการการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิม
- ความเป็นสหสาขา : ซึ่งจะรวมถึงกิจกรรมทั้งหมดในสภาพแวดล้อมของการท่องเที่ยว
- ฐานคิดเชิงระบบนิเวศ : ให้ตระหนักถึงผลกระทบที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเพิ่มขึ้นจากการกระทำต่างๆ
- มุมมองด้านกว้าง : การตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำต่าง ๆ ต่อสาขาอื่นๆ ภูมิภาคอื่นๆ และชุมชนอื่นๆ
- มุมมองด้านลึก : ตระหนักถึงสาเหตุและผลที่จะเกิดขึ้น ของปัญหาต่างๆที่มีความพยายามในการแก้ไขนั้น อาจมีความเกี่ยวข้องถึงผู้อื่นและสถาบันอื่นๆ
- ครบวงจร : พิจารณาการใช้ทรัพยากรทั้งบริบทตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการนำมาใช้จนถึงขั้นสุดท้ายของการใช้

สินธุ์ สโรบล (2546) ได้นิยามเชิงปฏิบัติการในกิจการท่องเที่ยวโดยชุมชนว่าหมายถึง ทางเลือกในการจัดการท่องเที่ยวที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการท่องเที่ยวบนฐานคิดที่ว่าชาวบ้านทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรและมีส่วนได้เสียจากการท่องเที่ยว โดยการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและวิถีการผลิตของชุมชน มาใช้เป็นต้นทุนหรือปัจจัยในการจัดการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานตั้งแต่การตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินงาน การสรุปบทเรียน โดยเน้นให้เกิดความยั่งยืนสู่คนรุ่นลูก รุ่นหลานและเกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่น ตลอดจนคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของธรรมชาติเป็นสำคัญ

มาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (มปป.) กล่าวว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม คือ เกิดการสร้างงาน พัฒนาอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่อง มีแหล่งรายได้ใหม่ ระบบสาธารณสุขปลอดภัยได้รับการ พัฒนาหรือปรับปรุงเนื่องจากระบบการท่องเที่ยว และมีความก้าวหน้าทางสาธารณสุข ปลอดภัย จากโรคภัย แต่ในขณะที่เดียวกันชุมชนจะได้รับผลกระทบด้านลบด้วย เช่น ชุมชนที่เติบโตเร็วเกินไป โครงสร้างของชุมชนอาจเปลี่ยนแปลงไป วัฒนธรรมเดิมและวิถีชีวิตของชุมชนถูกกลืนไป กับอิทธิพลของวัฒนธรรมจากภายนอก ที่ผ่านมามีชุมชนแทบไม่ได้รับประโยชน์ที่แท้จริงจากการ

ท่องเที่ยว เนื่องจากผู้มีโอกาสมากกว่าได้แสวงหาผลประโยชน์จากชุมชนและทรัพยากร โดยให้ประโยชน์ต่อชุมชน เพียงเล็กน้อยและสร้างผลกระทบทางลบไว้มาก การลดผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน การสร้างโอกาส และประโยชน์ที่แท้จริงแก่ชุมชนและท้องถิ่นจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อชุมชนมีโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมใน กระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวเท่านั้น ดังนั้น การมีส่วนร่วมของชุมชนจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด องค์ประกอบหนึ่งของการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนโดย ให้ชุมชนมีส่วนสำคัญในการกำกับดูแล ควบคุมการ ท่องเที่ยวให้มากขึ้น และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี เนื่องจากเป็นเจ้าของท้องถิ่นเกิด ความรักและหวงแหนทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งธรรมชาติศิลปวัฒนธรรม ช่วยกัน ดูแลความ สะอาดเรียบร้อย ความร่มรื่นของท้องถิ่น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการดูแลความสงบเรียบร้อย ความ ปลอดภัย และชุมชนสามารถให้บริการและให้ข้อมูลด้านความเป็นอยู่และวัฒนธรรมกับ นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจะต้องส่งเสริมให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมในการอนุรักษ์และ ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติโดยก่อให้เกิด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน ควรต้องมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการเพื่อให้เกิดประโยชน์ ต่อท้องถิ่น คือ กระจายรายได้ยกระดับคุณภาพชีวิต ได้รับผลตอบแทนมาบำรุงรักษาแหล่ง ท่องเที่ยว และสามารถควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพมีการ รักษาระบบนิเวศที่ ยั่งยืน สังคมมีการพัฒนาอย่างเหมาะสม มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วยการพัฒนาของท้องถิ่น เอง

2.4 บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าหน่วยงานที่สำคัญที่มีส่วนผลักดัน ให้ความรู้ คอยดูแลให้คำปรึกษาคือ หน่วยงานที่ทำงานใกล้ชิดประชาชนที่สุดในฐานะตัวแทนจากภาครัฐคือองค์การบริหารส่วนตำบล พงนา สวนศรี (2546, น.36-37) ได้กล่าวว่า ตามรัฐธรรมนูญไทย ปี 2540 มีเจตนารมณ์ในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ให้องค์กร ส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ดูแลแหล่งท่องเที่ยว ในเขตของตนเอง ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา 16(8) และมาตรา 68(12) ได้กำหนดไว้ว่า “อบต.สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวและจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ได้” ทำให้อบต.มีแนวทางในการ ดำเนินงานดังนี้

1. จัดทำแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งต้องมีโครงการ/กิจกรรมรองรับ การนำแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวสู่ การปฏิบัติ ดำเนินการได้ 2 แนวทางคือ

1.1 ดำเนินการโดยใช้งบประมาณจากอบต.

1.2 ดำเนินการโดยใช้งบประมาณจากหน่วยงานอื่น

2. จัดตั้งองค์กรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่

เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552) ได้กล่าวถึงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่า เมื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในบทบาทหน้าที่ที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นบันไดไปสู่การพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่รับผิดชอบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวใน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการตลาดท่องเที่ยว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทด้านการตลาดท่องเที่ยวที่สำคัญอยู่
- 2 ประการ คือ
 - 1) บทบาทในการจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว บัญชีแหล่งท่องเที่ยว โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว
 - 2) บทบาทในการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว เป็นการชักจูงใจนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่ของตน
2. ด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้เกิดขึ้นอยู่ 5 ประการ คือ
 - 1) การสำรวจและค้นหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ
 - 2) การพัฒนาพื้นที่รกร้างว่างเปล่าให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่
 - 3) การพัฒนาพื้นที่สาธารณะให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่
 - 4) การพัฒนาวิถีชีวิตของประชาชนให้เกิดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ และ
 - 5) การฟื้นฟูและส่งเสริมงานประเพณีของท้องถิ่นให้เกิดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่

3. ด้านการให้บริการท่องเที่ยว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทด้านการให้บริการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตน เช่น การให้บริการด้านคมนาคม ที่พัก อาหารเครื่องดื่ม การนำเที่ยวและมีวัตถุประสงค์ การจำหน่ายสินค้าที่ระลึกและการยกระดับมาตรฐานการบริการในสาขาต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

4. ด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลรับผิดชอบอยู่ 4 ประการ คือ

1) บทบาทในการจัดทำแผนต่าง ๆ เช่น

1.1) แผนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ความสำคัญของแผนและโครงการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเพื่อฟื้นฟูสภาพแหล่งท่องเที่ยวและคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่ดึงดูดใจ

1.2) แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ความสำคัญของแผนและโครงการที่พยายามพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของแหล่งท่องเที่ยวในการพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้และคำนึงถึงศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่จะไม่ก่อให้เกิดการแข่งขันกัน

1.3) แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ความสำคัญของแผนและโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทบริการที่สำคัญ

1.4) แผนพัฒนาบริการการท่องเที่ยว มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ช่วยให้เกิดความสะดวกสบายต่อการท่องเที่ยว เป็นสิ่งดึงดูดใจและสร้างความประทับใจสำหรับนักท่องเที่ยวได้

1.5) แผนส่งเสริมการตลาด ความสำคัญของแผนและโครงการการตลาดเป็นองค์ประกอบด้านอุปสงค์ (Demand) ของการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พื้นที่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

2) บทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

- 3) บทบาทในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว
- 4) ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
5. **ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว** โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลรับผิดชอบ 4 ประการ คือ

- 1) การกำหนดวิธีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว
- 2) การบริหารงานบุคคลดูแลแหล่งท่องเที่ยว
- 3) การส่งเสริมให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และ
- 4) การจัดหาและใช้จ่ายงบประมาณเพื่อบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

2.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยหน่วยงานท้องถิ่น

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้บรรจุการพัฒนาภาคบริการและการท่องเที่ยวไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เป็นแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ มุ่งเน้นการสร้างเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุนเพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ สร้างรายได้และกระจายรายได้สู่คนในชุมชนอย่างทั่วถึงอันจะนำมาซึ่งความเข้มแข็งของทั้งเศรษฐกิจในภาพรวมและเศรษฐกิจฐานรากตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

การพัฒนาภาคบริการและการท่องเที่ยว โดย

- 1) เสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการที่มีศักยภาพทั้งฐานบริการเดิมและฐานบริการใหม่เพื่อส่งเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตได้อย่างเข้มแข็งโดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1.1) พัฒนาศักยภาพของฐานบริการเดิมให้เติบโตอย่างเข้มแข็ง

1.2) ยกระดับฐานธุรกิจบริการใหม่ที่มีแนวโน้มขยายตัวและมีศักยภาพในการเติบโต อาทิ ธุรกิจบริการดิจิทัล การศึกษานานาชาติธุรกิจบันเทิงและคอนเทนต์และบริการวิชาชีพให้ก้าวไปสู่บริการที่ทันสมัยมากขึ้น โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่

1.3) สร้างกลไกการขับเคลื่อนภาคบริการที่เป็นเอกภาพ โดยกำหนดให้มีหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ภาคบริการของประเทศทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ บูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อร่วมกันสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาภาคบริการทั้งระบบ ควบคู่กับการกำกับ ดูแล และติดตามประเมินผลการพัฒนาให้เป็นไปตามกรอบทิศทางและเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้รวมทั้งจัดตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการพัฒนาภาคบริการในภาพรวมและธุรกิจบริการรายสาขาที่มีศักยภาพ

2) พัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

2.1) ส่งเสริมการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว โดยดำเนินการ (1) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวโดยใช้ประโยชน์จากอัตลักษณ์และเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทยที่สะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่นและวิถีชีวิตชุมชน (2) พัฒากลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยวตามศักยภาพของพื้นที่ เชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวตามความต้องการของตลาด (3) พัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการท่องเที่ยวไทยในสายตาโลก (4) ดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดทั้งเชิงรับและเชิงรุกในตลาดเป้าหมายทั้งตลาดศักยภาพเดิมและตลาดใหม่ โดยมุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพ (5) พัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรในภาคบริการและการท่องเที่ยว จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ภาษาต่างประเทศทั่วประเทศ และ (6) พัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

2.2) ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้มีความทันสมัย จัดทำและบังคับใช้มาตรฐานด้านการท่องเที่ยว โดย (1) เร่งปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการสำหรับอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการหลักการและการบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถนำไปสู่การ

อำนวยความสะดวกและการพัฒนาภาคการผลิตและบริการได้ตรงตามทิศทางที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ (2) ทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากฎหมาย กฎ ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมกีฬา ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวของประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากล และ (3) ส่งเสริมให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการท่องเที่ยวได้ตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ของบุคคล

2.3) ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นกลไกในการบริหารจัดการและกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และภาคประชาสังคม ในการยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศให้เติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม

ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลบางโหลงได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566 – 2570 โดยกำหนดโครงการและกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวภายใต้แผนกลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว ตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม และภาคการท่องเที่ยวแบบสมดุล ประกอบไปด้วย 1 โครงการ และ 1 การก่อสร้างสาธารณูปโภคในแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลบางโหลง, 2566)

1. โครงการจัดกิจกรรมและประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวตลาดน้ำบางโหลงและตลาดน้ำหน้ามัสยิดดารุ้ลอะมีน
2. ก่อสร้างสาธารณูปโภคส่วนควบบริเวณตลาดน้ำบางโหลง หมู่ที่ 1

และมีการจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยว โดยกำหนดแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโหลง (พ.ศ.2566 – 2570) ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโหลง แบ่งเป็น 6 โครงการที่ครอบคลุมภารกิจหลักที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ถ่ายโอนภารกิจด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือ การวางแผนการท่องเที่ยว การปรับปรุง ดูแล บำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยว และได้ใช้แนวทางตามมาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มาเป็นแนวทางในการจัดทำ ดังนี้

1. โครงการส่งเสริมและสืบสานประเพณีรับบัว มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมประเพณีประจำท้องถิ่น

2. โครงการประเพณีลอยกระทง มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณีลอยกระทงให้คนรุ่นหลังได้สืบสานต่อไป
3. โครงการแห่เทียนจำนำพรรษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีทางศาสนาให้คงอยู่สืบไป
4. โครงการจัดงานประเพณีสงกรานต์ เพื่อส่งเสริมและสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามให้คงอยู่สืบไป เพื่อสร้างเสริมให้เด็ก เยาวชนและประชาชนเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ สร้างความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว
5. โครงการสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำท้องถิ่นในตำบลบางโฉลง เพื่อส่งเสริมและสืบสานประเพณีทางศาสนาและสร้างสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่ออนุรักษ์จารีตประเพณีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำท้องถิ่น เพื่ออนุรักษ์จารีตประเพณีดั้งเดิมของชาวตำบลบางโฉลง
6. โครงการปรับพื้นที่บริเวณตลาดน้ำบางโฉลง หมู่ที่ 1 เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

2.6 หลักเกณฑ์การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการท่องเที่ยวโดยชุมชน ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา อิงตามหลักเกณฑ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยว (Global Sustainable Tourism Criteria : GSTC)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (มปท.) ได้กำหนดและกล่าวถึงหลักเกณฑ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยว (Global Sustainable Tourism Criteria : GSTC)ว่า คือ ความพยายามที่จะสร้างความเข้าใจ ร่วมกันเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งถือเป็นแนวทางขั้นพื้นฐานที่หน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวไปสู่ความยั่งยืนสามารถถือปฏิบัติได้และเพื่อจะตอบสนองค่านิยมของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน แหล่งท่องเที่ยว จะต้องบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมองภาพรวมที่ครอบคลุมทั้ง 4 มิติคือ 1) การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน 2) เพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบ ทางสังคม-เศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น 3) เพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบ ทาง วัฒนธรรมแก่ชุมชนและนักท่องเที่ยว และ 4) เพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบด้านลบทางสิ่งแวดล้อม โดยหลักเกณฑ์นี้ได้รับการออกแบบให้สามารถประยุกต์ใช้กับแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภทและทุกขนาด การพัฒนาหลักเกณฑ์นี้เป็นหนึ่งในการตอบสนองความท้าทายระดับโลกตามเป้าหมายการพัฒนาขององค์การสหประชาชาติ(United Nations' Millennium Development Goals) การแก้ไขปัญหา

ความยากจน ความเท่าเทียมทางเพศสภาพ และ ความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงประเด็นการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ถือเป็นประเด็นสำคัญที่ได้รับการพูดถึงในหลักเกณฑ์นี้

หลักเกณฑ์และตัวชี้วัดต่าง ๆ ได้รับการพัฒนาโดยอ้างอิงจากหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการยอมรับแล้ว เช่น ตัวชี้วัดระดับแหล่งท่องเที่ยวของ UNWTO (UNWTO destination level indicators) หลักเกณฑ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับแหล่งโรงแรมและบริษัทนำเที่ยว (Global Sustainable Tourism Criteria for Hotel and Tour Operator) และแนวทางการรับรองต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการรับรอง ตัวชี้วัด หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศจากบริบททางวัฒนธรรม ภูมิศาสตร์และการเมืองที่แตกต่างกันทั่วโลก ตัวชี้วัดต่าง ๆ ได้รับการพิจารณาในเรื่องความเกี่ยวข้อง ความสามารถในการนำไปใช้ได้จริง และความสามารถในการประยุกต์ใช้กับแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย

หลักเกณฑ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยว ดำเนินการโดย Global Sustainable Tourism Council ความคาดหวังในการนำหลักเกณฑ์นี้ไปใช้โดยองค์กรที่รับผิดชอบการบริหารจัดการการท่องเที่ยว มีดังนี้

- เป็นแนวทางขั้นพื้นฐานสำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการมุ่งหน้าสู่ความยั่งยืน
- ช่วยให้ผู้บริโภคสามารถมั่นใจในแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- ช่วยให้สื่อมวลชนสามารถให้ข้อมูลและสื่อสารต่อสาธารณชนเรื่องแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้อย่างชัดเจน
- ช่วยให้โปรแกรมการรับรองคุณภาพในแต่ละที่มีมาตรฐานในการพัฒนาหลักเกณฑ์
- ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือ NGOs สามารถมีแนวทางการพัฒนาโครงการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน
- เป็นแนวทางขั้นพื้นฐานสำหรับการอบรมและพัฒนาบุคลากร เช่น มหาวิทยาลัย เป็นต้น

หลักเกณฑ์นี้ให้แนวทางสิ่งที่ควรทำ มิใช่วิธีการว่าควรทำอย่างไรหรือประเมินว่าสิ่งที่ทำไปแล้วสำเร็จหรือไม่ บทบาทนี้เป็นหน้าที่ของตัวชี้วัด เอกสารประกอบ และ เครื่องมือต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือ NGOs สามารถพัฒนาขึ้นเพื่อประกอบการใช้หลักเกณฑ์นี้ในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว หลักเกณฑ์ด้านการท่องเที่ยว

อย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดทำขึ้นเพื่อเป็น จุดเริ่มต้นของกระบวนการพัฒนาให้ความยั่งยืน กลายเป็นมาตรฐานสำหรับการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (มปป.) ได้กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดด้านการส่งเสริม การท่องเที่ยวกำหนดไว้เพื่อเป็นแนวทางในการ ดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น โดยกำหนดมาตรฐาน ออกเป็น 3 ดาน ได้แก่

3.1 มาตรฐานด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว ประกอบด้วย

- 1) สนับสนุนหรือจัดให้มีเส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- 2) สนับสนุนหรือจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว
- 3) สนับสนุนหรือจัดให้มีระบบดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว

3.2 มาตรฐานด้านการบริการการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

- 1) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการด้านความปลอดภัย
- 2) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการภัตตาคารและร้านอาหาร
- 3) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการสินค้าและของที่ระลึก
- 4) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการที่พักกางแรมสำหรับนักท่องเที่ยว
- 5) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
- 6) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการด้านบันเทิงและนันทนาการ
- 7) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการด้านสารสนเทศ
- 8) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการด้านขนส่ง

3.3 มาตรฐานด้านการตลาดท่องเที่ยว ประกอบด้วย

- 1) สนับสนุนหรือจัดให้มีการกำหนดแผนการตลาดท่องเที่ยว

- 2) สนับสนุนหรือจัดให้มีการสร้างเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว
- 3) สนับสนุนหรือจัดให้มีการโฆษณาไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวมาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว

โดยมาตรฐานในแต่ละด้าน ได้กำหนดตัวชี้วัดเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยตัวชี้วัดมี 2 ระดับ ได้แก่ ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน หมายถึง ตัวชี้วัดที่มีความสำคัญและเป็นภารกิจที่ตอบสนองความ จำเป็นพื้นฐานในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อกำหนดโครงสร้างกรอบสวนทองถิ่นต้องดำเนินการ

ตัวชี้วัดขั้นพัฒนา หมายถึง ตัวชี้วัดที่มีความสำคัญและเป็นภารกิจที่มีการพัฒนายกระดับ การส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น หรือกำหนดมากกว่ามาตรฐานตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน และกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจะทำหรือเลือกทำตามศักยภาพขององค์กร ปกครองสวนทองถิ่นนั้นๆ เช่น ความพร้อมทางด้านงบประมาณ บุคลากรฯ

การสนับสนุนหรือจัดให้มีหมายถึง ในแต่ละมาตรฐานตัวชี้วัด องค์กรปกครองสวน ทองถิ่นสามารถสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการ ตลอดจนองค์กรปกครองสวนทองถิ่น อาจกำหนดมาตรฐานที่จะสนับสนุนภารกิจนั้นๆ เช่น ป้ายบอกทางที่ได้มาตรฐานและการ ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของการท่องเที่ยวฯ เป็นต้น และ/หรือองค์กรปกครองสวนทองถิ่นจะ ดำเนินการเองก็ได้ในกรณีที่มีความพร้อม

2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จริยวัฒน์ โลหะพูนตระกูล (2553) ได้กล่าวใน *การพัฒนาและแก้ปัญหาชุมชน ด้วยการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาตลาดบางน้ำผึ้ง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ*ว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตลาดบางน้ำผึ้ง ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ชุมชนเรื่องผลผลิตทางการเกษตรได้เพราะเป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ความสำเร็จดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องจากปัจจัยภายนอกซึ่งได้แก่ กระแสการส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ของภาครัฐ ที่สร้างความต้องการในการท่องเที่ยวของภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น โดยมีปัจจัยภายในคือ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสวนเกษตรดั้งเดิมแบบยกท้องร่อง ซึ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์ของภาครัฐมาตั้งแต่ปี 2520 และตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้การมีผู้นำอย่างเป็นทางการที่ดำรงตำแหน่งนายก อบต. ทำให้สามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงสามารถขยายผลการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไป

เชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง เช่น การพัฒนาด้านคมนาคม สาธารณูปโภคต่าง ๆ การรื้อฟื้นวัฒนธรรมประเพณี เป็นต้น

พรรณศิริ แจ่มอรุณ, วุฒิพงษ์ ทองก้อน, กชพร ขวัญทอง (2558) ได้กล่าวถึงความเชื่อเฉพาะพื้นที่ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลบางโหลงสถานที่หนึ่งใน *การศึกษาเชิงคดีชนวิทยา การตั้งชื่อคลอง และชื่อบ้านในเขตอำเภอบางพลี จ.สมุทรปราการ*ว่า บางพลีแม้จะพบความหลากหลายของกลุ่มชน แต่ก็มีเชื่อเฉพาะในพื้นที่ของตนอยู่ด้วย ดังจะเห็นได้จากความเชื่อเรื่องเจ้าพ่อกรมหลวงคงเพชร จากเรื่องเล่าที่กลายเป็นตำนานของชาวตำบลบางโหลง กล่าวว่าตนมีบรรพบุรุษเป็นทหารและชาวบ้านที่มาอยู่กับกองทัพของกรมหลวงคงเพชร ชาวสุโขทัยเดินทางผ่านมาเพื่อจะไปรบที่ระยอง ระหว่างทางได้พักทัพอยู่ที่บางโหลงแต่ปรากฏว่าผู้คนในกองทัพได้ล้มป่วยและตายกันมากเพราะไข้ป่า จึงได้ตั้งศาลเจ้าพ่อกรมหลวงคงเพชรขึ้น ชาวบางโหลงจึงเชื่อว่าตนคือลูกหลานของคนในกองทัพนั้น ภายหลังมีการสร้างศาลเจ้าพ่อหลวงคงเพชรขึ้นที่ริมคลอง ปัจจุบันคือ คลองศาลเจ้า ซึ่งเป็นที่เคารพของลูกหลานชาวบางโหลงกันมาก ดังจะเห็นได้จากเมื่อจะเดินทางไปคลองต่างๆ ก็มักจะบนบานขอให้คุ้มครองหรือในอดีตก่อนจะบวชก็จะต้องไปกราบขอลาบวชที่ศาลเจ้าพ่อฯ ด้วย สิ่งนี้แม้จะเป็นเพียงตำนานเรื่องเล่ากันมาในท้องถิ่นที่ยังไม่ได้รับการพิสูจน์แน่ชัด แต่ก็ช่วยร้อยรัดให้ผู้คนมีความรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน ซึ่งต่อมากลายเป็นพิธีกรรมของท้องถิ่นคือประเพณีสงฆ์ศาลเจ้าพ่อกรมหลวงคงเพชร พิธีแห่เจ็ดเจ้าพ่อกรมหลวงฯ และพิธีสงฆ์เรือ ส่วนพื้นที่อื่นๆ ของบางพลี ก็พบว่ามีการประเพณีท้องถิ่นด้วยเช่นกัน

คณพศ สิริเลิศ, รัชนิพร ศรีรักษา, ทวีโชค เอี่ยมจรูญ (2559) ได้กล่าวถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนใน *การศึกษายบทบาทและการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสมุทรปราการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นอย่างมาก หรือจะกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าเป็นงานหลักขององค์การบริหารส่วนตำบล เพราะเป็นงานที่สามารถมองเห็นได้อย่างเป็นรูปธรรมในสายตาของประชาชน ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการจะพัฒนา ส่งเสริมระบบโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับผังเมืองและการเติบโตของเมือง ในด้านการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ และจัดหาตลาดทั้งในและต่างประเทศ จะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งมานานกว่า 10 ปีขึ้นไป แต่ในทางกลับกันสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งมาน้อยกว่า 10 ปี ประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ และอบรมอาชีพ โดยเห็นว่าไม่สามารถจะแข่งขันกับที่อื่นที่เขาทำกันอยู่แล้ว และก็ไม่มีการต้อนรับอีกด้วย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลเองก็ไม่ได้จัดหาตลาดให้หลังจากที่ได้มีการ

อบรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ประชาชนเองก็ไม่มีความรู้เรื่องของการตลาด เพราะประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้านก็มีอาชีพเป็นเกษตรกรกรรม ในส่วนของประชาชนยังไม่ค่อยมีความเข้าใจในการดำเนินการประชุมหรือความรู้ที่จะนำข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานมาใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการจัดทำแผนชุมชนหรือเป็นปัญหาความต้องการจริง ๆ ก็เพราะว่ายังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาสามปี จะสังเกตได้ว่าการเสนอโครงการในการประชุมประชาคมหมู่บ้าน จะเสนอโครงการเฉพาะในส่วนของโครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนี้ยังไม่มีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ยังคงมีความต้องการในทุก ๆ โครงการซึ่งต้องมีอยู่ในแผนฯโดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของ อบต. ที่ไม่สามารถจะดำเนินการให้ครบทุกโครงการได้

สุเทพ สิงห์ฆาพะ (2560) ได้กล่าวในแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในมุมมองของผู้ประกอบการท่องเที่ยวและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลกมลา อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ว่า ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการท่องเที่ยว และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าประชาชนในท้องถิ่น ต้องเป็นผู้ริเริ่มกำหนดแนวทางในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โดยขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล ภาครัฐ และภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อประสานการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่รองรับการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น รวมถึงช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการพัฒนาปกป้องรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในตำบลกมลา อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ในส่วนผู้ประกอบการท่องเที่ยวและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรม ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจนันทนาการ และที่เป็นตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ จัดให้มีการเผยแพร่สถานที่ท่องเที่ยวทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ จัดนิทรรศการเผยแพร่สถานที่ท่องเที่ยว การพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยว